

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1736/24
18.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Марине Кларић Живковић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА, из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из Ниша, Синђелићев трг бр.4/11, против туженог АД “Железнице Србије” Београд, ул. Немањина бр.6, ради уплате доприноса, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 1908/20 од 9.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 18.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 1908/20 од 9.11.2023. године, а жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1908/20 од 09.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности Првог основног суда у Београду, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду за поступање у овој правној ствари као неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу уплати припадајуће доприносе за пензиско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.11.2011. године до 30.6.2014. године, на основице које представљају износе који су утврђени правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године на појединачно наведене месечне износе ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 162.000,00 динара са законском затезном каматом од дана насатупања услова за извршење до коначне исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући у целисти, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је:

- жалба туженог неоснована.

У поступку доношења првостепене пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, следи да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године, ставом првим изреке обавезан тужени АД “Железнице Србије” Београд да тужиоцу исплати на име разлике између исплаћене и припадајуће накнаде зараде за рад у сменама, износе појединачно одређене у изреци пресуде са законском затезном каматом од доспелости до исплате, за период од 01.11.2011. године до 30.6.2014. године. Ставом другим изреке одлучено је о трошковима парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 745/20 од 29.5.2020. године, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године, у ставу првом изреке пресуде и решење о парничним трошковима које је садржано у ставу другом изреке пресуде, у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 152.560,42 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Код изнетог, првостепени суд је пре него што се упустио у утврђивању основаности тужбеног захтева, одлучивао о истакнутом приговору о апсолутне и стварне ненадлежности првостепеног суда за поступање у овом спору. У конкретном случају како се ради о спору поводом имовинско-правног захтева тужиоца односно о парници за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање проистекло из радних односа из којих се црпи право тужиоца да захтева тражену уплату за коју у складу са одредбом члана 22 став 2 и 3 Закона о уређивању судова и члану 1 Закона о парничном поступку прописана је надлежност основног суда, па су стога приговор апсолутне ненадлежности суда и приговор стварне ненадлежности истакнути од стране туженог неосновани. У прилогу оваквог становишта и став Уставног суда исказан у одлуци Уж бр.3506/12 од 21.02.2013. године у Уж бр.4822/14 од 15.9.2016. године. Из наведених ралога одлучено је као у ставу првом и другом изрке пресуде.

Првостепени суд је позивајући се на одредбу члана 2, 13, 51 став 1 и 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (“Службена белешка РС”, бр.84/2004...180/20139, одредби члана 154 Закона о облигационим односима и члана 172 истог закона оценио да је тужбени захтев тужиоца основан. Ово из разлога како је неспорно да је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2302/14

од 06.11.2019. године обавезан тужени да овде тужиоцу исплати за период од 01.11.2011. године до 30.6.2014. године, појединачно досуђене месечне износе на име неисплаћене разлике зараде за рад у сменама, како је наведено у трећем ставу изреке пресуде, те како тужени по наведеној правноснажној пресуди није уплатио на износе неисплаћене зараде по наведеном основу доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, коју чињеницу тужени није ни оспоравао, те првостепени суд у смислу напред наведених одредби члана 2, 3 и 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање одлучио као у изреци пресуде. Основица доприноса како за запослене тако и за послодавца, иста зарада односно плата и накнада зараде односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, па је обавезао туженог да у складу са одредбом члана 13 став 1 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и за тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на основицу која представља износе утврђене ставом првим пресуде Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године. Чињеницу да утужено потраживање зарада нису уплаћене тужиоцу, а што је истицао тужени у одговору на тужбу, тужилац по правилима о терету доказивања из члана 231 став 3 ЗПП није дужан да доказује а тужени у току поступка није суду доставио доказ о томе да је за тужиоца уплатио спорне доприносе надлежном фонду. Како је тужени био дужан да достави налог за уплату снабдевен печатом банке из којег би се могло утврдити да су доприноси заиста плаћени а што није учинио то је одлучено као у изреци ожалбене пресуде.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право дајући за своју одлуку разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Наиме, оредбом члана 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, прописано је да обвезник обрачунавање и плаћање доприноса из основице и на основицу за запослене је послодавац.

Поштујући наведену правну норму код чињенице да је тужилац правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 745/20 од 29.5.2020. године, остварио право на име разлике између исплаћене припадајуће накнаде зараде за рад у сменама, који су ближе означени у изреци те пресуде, правилан је закључак првостепеног суда да је тужени у обавези да на досуђене износе за тужиоца исплати припадајуће доприносе надлежном фонду за утужени период од новембра 2011. године до 30.6.2014. године.

Ово из разлога јер се ради о споредном потраживању, које је доспело у моменту исплате зараде, која представља основицу обрачунатог потраживања, у смислу одредбе члана 2, 3 и 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Како тужени није доставио доказ да је своју обавезу према тужиоцу из тог основа измирио на основице које представљају новчане вредности исплате разлике између исплаћене и припадајуће накнаде зараде за рад у сменама, по пресуди Првог основног суда у Београду П1 2302/14 од 06.11.2019. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 745/20 од 29.5.2020. године, првостепени суд је правилном

применом одредбе члана 51 Закона за обавезно социјално осиграње и члана 295 Закона о облигационим односима, одлучио као у ставу трећем изреке побијане пресуде.

Потврђена су решења садржана у ставу првом и другом изреке ожалбене пресуде с обзиром да су донета правилном применом одредби члана 24 став 3 Закона о уређењу судова, члана 1 Закона о парничном поступку као и одредбе члана 40 Закона о парничном поступку и члана 3 став 1 тачка 4 Закона о седиштима и подручјима судова и јавним тужилаштва.

Наиме, према одредби члана 24 став 3 Закона о уређивању судова, основни суд у првом степену суди у стамбеним споровима, споровима поводом заснивања постојања и престанка радног односа, о правима, обавезама и одговорностима из радног односа, о накнади штете коју запослени претрпи на рад или у вези са радом, спору поводом задовољавања стамбених потреба на основу рада.

Одредбом члана 105 став 2 Закона о раду, прописано је да се под зарадом у смислу става 1 овог члана сматра зарада која садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде.

Одредбом члана 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11... 18/20), прописано је да се овим законом уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама, за решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинско-правних и других грађанско-правних односа, осим спорова за које је посебним законом прописана друга врста поступка.

Поштујући наведене правне норме, а имајући у виду правна схватања изражена у одлукама Уставног суда Србије Уж 3506/12 од 21.02.2013. године, Уж 1430/2014 од 09.11.2016. године и Уж 4822/2014 од 15.09.2016. године, као и правни став Врховног касационог суда, усвојен на седници грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 12.03.2019. године, суд је надлежан да у парничном поступку одлучује о захтеву запосленог лица или лица које је корисник накнаде за време привремене незапослености, да послодавац или национална служба за запошљавање уплате доприносе за обавезно социјално осигурање одговарајућим организацијама за обавезно социјално осигурање, без обзира на то да ли је такав захтев једини предмет спора.

Наиме, уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање представља законску обавезу послодавца, која настаје истовремено када и обавеза на исплату зараде, с обзиром да се из зараде запосленог и исплаћује, у смислу одредбе члана 51 став 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Код изнетог, ради се о новчаној обавези послодавца из радног односа, што у смислу одредбе члана 24 став 3 Закона о уређењу судова, представља надлежност основног суда. Из изнетог разлога потврђена су решења садржана у ставу првом и другом изреке пресуде.

Код изнетог, за суђење у овој правној ствари, у смислу члана 24 став 3 Закона о уређењу судова, надлежан је основни суд. Ово без обзира што се ради о самосталном захтеву у овој парници узимајући при том у виду и правне ставове изражене у одлукама Уставног суда Србије Уж 3506/12 од 21.02.2013. године, Уж 1430/2014 од 09.11.2016.

године и Уж 4822/2014 од 15.09.2016. године, као и правни став Врховног касационог суда усвојен на седници грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 12.03.2019. године, па је неоснован жалбени навод туженог којим се указује на битну повреду одредаба парничног поступка.

Правилно је првостепени суд одлучио о трошковима поступка правилно примењујући одредбе члана 153 и 154 Закона о парничном поступку, па је пресуда са наведеног разлога потврђена и у овом ставу.

Из изнетих разлога, овај суд је применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11... 18/20), одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**